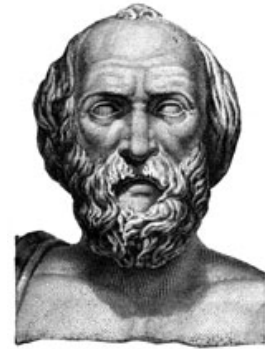

Lykurg von Sparta: eine Lebensgeschichte

Nach Plutarch, *Parallelviten* (Οἱ βίοι παράλληλοι): Lykurg – Numa Pompilius

Lykurg war ein mythischer, wohl nicht historischer Gesetzgeber, der die Grundlage für die spartanische Verfassung gelegt haben soll, die von den Verfassungen anderer Stadtstaaten deutlich abwich. Vielleicht um sich diese Diskrepanz zu erklären, führte man sie auf einen einzelnen idealisierten Stifter statt auf eine allmähliche historische Entwicklung zurück.

Hinter dem Namen mag sich eine alte Wolfs-Gottheit verbergen.

Schwerpunkt: Aor. Passiv, Verba liquida

Τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀποθανόντος Λυκοῦργος ἐβασίλευσε τῶν	ὁ ἀδελφός Bruder
Σπαρτιατῶν. Ἡ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ γυνὴ ἐν γαστρὶ φέρουσα ἦλθε	ὁ Σπαρτιάτης, -ου Spartaner ἐν γαστρὶ φέρω schwanger sein
πρὸς αὐτόν καὶ· »Ἦ δέσποτα«, εἶπεν, »βούλομαι γυνὴ εἶναί σου	ὁ δεσπότης, -ου Herrscher
καὶ μετὰ σου βασιλεύειν· διὸ ἐβουλευσάμην τὸ παιδίον	βουλεύομαι <i>D. M.</i> (bei) sich beraten, beschließen (<i>Aspekt beachten!</i>)
5 ἀγέννητον διαφθεῖραι. Ἄλλ' ἦδου σὺν ἐμοί.«	ἀ-γέννητος ungeboren δια-φθείρω vernichten, töten ἦδομαι sich freuen
Ὁ δὲ Λυκοῦργος καίπερ πολλὰ ὀργισθεὶς τῇ κακίᾳ αὐτῆς ἡσύχως	ὀργίζομαι <i>D. P.</i> wütend sein ἡσυχος ruhig; ἔχω + <i>Adverb</i> sein
εἶχε. Σώζειν γὰρ βουλόμενος τὸ παιδίον ἔλεγεν· »Γύναι, οὐ χρὴ	γύναι <i>Vokativ</i> zu ἡ γυνή
κινδύνῳ εἰσβαλεῖν σεαυτήν, ἀλλὰ τεκοῦσα τὸ παιδίον	ὁ κίνδυνος Gefahr
ἐπίτρεψόν μοι αὐτό.« Καὶ ἡ γυνὴ υἱὸν ἔτεκεν. Λυκοῦργος οὖν	ἐπι-τρέπω τινί τι jdm. etw. übergeben, überlassen
10 ἅμα δεξάμενος τὸ μικρὸν παιδίον ἤγγειλεν· »Βασιλεὺς ὑμῖν	
ἐγένετο, ὃ Σπαρτιάται.« Οὕτω μεγάλην τιμὴν ἐκτήσατο παρὰ	κτάομαι <i>D. M.</i> erwerben παρ-έχω anbieten
Λακεδαιμονίοις, τὴν δὲ γυναῖκα οὐκ ἐγάμει.	γαμέω heiraten
Ἐπεὶ οὖν οὐκ ἐπαύετο αὕτη διαβάλλουσα αὐτόν καὶ	παύομαι + <i>Partizip</i> aufhören zu tun δια-βάλλω 1. verraten 2. verleumden
ἐπιβουλεύουσα αὐτῷ, ὁ Λυκοῦργος τὴν Σπάρτην λιπῶν	ἐπι-βουλεύω τινί jdm. nachstellen, gegen jd. intrigieren
15 παρεγένετο εἰς Αἴγυπτον καὶ ἄλλας πολλὰς χώρας, οὗ ἅει	πάρ-εμι, παρα-γίγνομαι anwesend sein, sich begeben, sich einfinden (<i>Aspekt beachten!</i>)
ἐσπουδάζετο περὶ τὴν νομοθεσίαν. Τῶν δὲ Σπαρτιατῶν	ἡ Αἴγυπτος Ägypten ἡ χώρα Land
νομοθέτην ἀνακαλεσάντων αὐτόν σοφόν τε καὶ δίκαιον ὄντα	σπουδάζομαι sich bemühen ἡ νομο-θεσία Gesetzgebung ὁ νομο-θετής, -ου Gesetzgeber
πρῶτον εἰς Δελφοὺς ἦλθεν ὡς μαντευσόμενος περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ	μαντεύομαι 1. weissagen 2. sich weissagen lassen, ein Orakel erbitten

	ἀνείλεν ἡ Πυθία, ὅτι τοὺς καλλίστους νόμους συγγράψει τοῖς	ἀν-αιρέω weissagen συγ-γράφω verfassen
20	Λακεδαιμονίους. Κατελθὼν οὖν εἰς τὴν πατρίδα συνέγραψε τοὺς νόμους.	κατ-έρχομαι zurückkehren ἡ πατρίς, -ίδος Heimat(polis)
	Τῆς δὲ τοῦ βίου τελευτῆς προσερχομένης ἔδοξε τῷ Λυκούργῳ αὐθις εἰς Δελφοὺς πορεύεσθαι, καὶ ἐκέλευσε τοὺς Σπαρτιάτας ὀμνύναι τοῖς νόμοις ἐμμένειν, ἕως ἂν ἐπανέλθῃ· οἱ δ' ὤμοσαν.	ἡ τελευτή Ende προσ-έρχομαι herankommen, nahen δοκεῖ μοι 1. es scheint mir 2. es scheint mir gut/richtig 3. ich beschließe (<i>lat. videtur mihi</i>) αὐθις wieder
25	Ἀφικόμενος δὲ εἰς Δελφοὺς ἤρετο τὸν θεόν, εἰ καλοὶ εἰσιν οἱ νόμοι τῶν Λακεδαιμονίων· ὁ δ' ἀπεκρίνατο, ὅτι καλοὶ εἰσιν. Ἐνθα ὁ Λυκούργος οὐκ ἐπανῆλθεν εἰς Σπάρτην, ἀλλὰ παυσάμενος ἐσθίων καὶ πίνων ἀπέθανεν ἐν Δελφοῖς.	ὀμνυμι schwören, <i>Inf.</i> ὀμνύναι, <i>Aor.</i> ὤμοσα ἐμ-μένω τινί bei etw. bleiben, sich an etw. halten, treu sein ἐπ-αν-έρχομαι wiederkehren παύομαι + <i>Partizip s. Z. 13</i> ἐσθίω essen πίνω trinken